

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ  
УРАЗБАХТИНСКОГО СЕЛЬСКОГО  
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Советская, д.1А, с. Уразбахтино,  
Мамадышский район,  
Республика Татарстан, 422155



ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ  
РАЙОНЫ УРАЗБАХТЫ АВЫЛ  
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА  
КОМИТЕТЫ

Совет ур., 1А йорт, Уразбахты авылы,  
Мамадыш районы,  
Татарстан Республикасы, 422155

тел.(факс): (85563) 2-86-36; e-mail: UrBah.Mam@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление  
«20» февраль 2023 ел.

Карар  
№ 29

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль  
районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү  
программасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21 декабрэндәге 02-08-03 номерлы тәкъдиге, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлеге башкарма комитеты к а р а б и р э:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында ([pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.

Житәкче



Р.Г.Шәйхетдинов

Уразбахты авыл җирлеге  
Башкарма комитетының  
20 февраль 2023 ел, № 29 карары  
белән расланды

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы  
Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл җирлегендә кече һәм урта  
эшқуарлыкны үстерү  
ПРОГРАММАСЫ**

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль  
районы Уразбахты авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү  
программасы паспорты**

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл җирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшқуарлык субъектлары санын арттыру; - халыкның мәшгульлеген тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	- кече һәм урта эшқуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция җитештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүнең еллык гомуми үсеше күләмендә кече предприятиеләрнең өлеше; - җирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче кече салымнан керемнәрнең өлешен арттыру; авыл хужалыгы җитештерүен үстерүгә ярдәм итү; - кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; кече эшқуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий ярдәм күрсәтү.

Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганакалары	Жирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүлеп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башкаручылар	Мамадыш муниципаль районының Уразбахты авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Уразбахты авыл жирлеге Советының социаль-икътисадый һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча даими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү .
4. Эшкуарлык эшчәнлегенң өстенлекле төрләре
5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

### **1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау**

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенң двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның

аерым ролен түбэндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенәң төп тотрыклыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятәтә эшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр кулланырга.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүген жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

## **2.Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү**

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнең төп факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларынан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларынан файдалану кыенлыгы фонында үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшқуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

кече эшқуарлык субъектларының югары булмаган социаль җаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәғлүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан эш алып бару юлы белән генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

### **3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтиҗәләгән бәяләү**

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларының берсе буларак кече эшқуарлыкны булдыруны һәм тотрыклы эшчәнлекне стимуллаштыручы уңайлы икътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшқуарлыкның үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек даирәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрне икътисадый ныгыту;

- җирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;

- кече эшқуарлыкта эшләрүче хезмәткәрләрнең эш хакы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килү;

- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле җитештерү хезмәтләре белән баету;

- кече һәм урта эшқуарлыкның социаль җаваплылығын арттыруга.

### **4. Эшқуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләр**

Район халкының тормышын яхшыртуга юнэлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләрә билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

**5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.**

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү срогы
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшкуарлыкның нәтижәле үсеше өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү өчен чаралар оештыру һәм башка нәтижәле чаралар үткөрү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Кече эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатләрән яраштыруны тәмин итү	Сораштырыла торган документларның һәм аларны карауның төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентларын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар.

		(арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкцияләүгә проект документацияләрен карау, эlmә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган хәлгә күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.		
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы торышның унай тәжрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшқуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшқуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру потенциалны, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)				
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес- фестивальләр уздыру һәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 ел
3. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме				
1	Инвестиция проектларын	Кече эшқуарлык	Финанслау	2023-2025

	гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә кече эшкуарлык субъектларына ярдәм	субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансларын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	каралмаган	еллар
2	Мамадыш муниципаль районының Уразбахты авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районының Уразбахты авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәмин итү, эшкуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2023г. -15 мең сум. 2024г. -15 мең р. 2025г. -15 мең сум.
<b>4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме</b>				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Уразбахты авыл жирлеге башкарма комитеты үткәрә торган	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар



		конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү		
5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать фикерен формалаштыру				
1.	кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Уразбахты авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенә иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар